

SÖYLEM

Belirsizlik, Mücadele, Bilgi / Güç ve Refleksivite

EDİBE SÖZEN

ÖNSÖZ

Dilin bir eylem olduğu, sosyal gerçeklik/lerin dille inşa edildiği, söylem ve söyleme dair düşünceleri ortaya çıkardı. 'Ne'yin söylendiğinden çok 'kimin' ya da kimlerin söylediği fikri; barışın, savaşın; kavgaların ya da diyalogların; ittifakların ya da çekişmelerin ve hatta sessizliğin bile dil kullanımlarının farklılıklarına dayalı olması düşüncesi, söylem farklılıkları şeklinde yorumlandı.

Gündelik hayatta da görüldüğü gibi, dil mübadele edilen, anlamlandırılan ve en önemlisi de ister bilimsel ister harci alem olsun farklı gerçekliklere işaret eden hiyerarşik yapılanmalardır. Hiyerarşik bu yapılanmalar farklı bilgilerin üretilmesine cevaz verir.

Kitabın birinci baskısına yazdığım önsözde, bu çalışma uzunca bir çabanın ürünü diye muğlak bir ifadeye yer vermiştim. 1992 de yazmaya başladığım kitabı 1999 yılının son ayında tamamlamıştım. Çalışmanın bu denli uzun sürmesinin sebebi, her zaman olduğu gibi yaptığım okumalarda bir eksiklik olabileceği endişesi, okuyucu nezdinde yazdıklarımın metinsel bir tutarlılığa sahip olması isteği, en önemlisi de Batı'daki beşeri bilimlere ilişkin paradigma değişikliğinin bir ürünü olan söyleme dair düşüncelerini kaleme alanların, bilimsel bilgi ve bilime dair bakışlarındaki büyük dönüşümdü. Bu öylesine bir dönüşümdü ki, felsefede Aristocu yaklaşımlardan uzaklaşan, Platon'a gönderme yapan bir bilgi dünyasına geçişi beraberinde getirmekteydi.

Bilim 'insanlar için' olanı değil, buyurgan olmayan bir üslupla 'insanlar tarafından' olanı incelemeye almaktaydı. Bütün bunlardan sonra, 2006 yılının Kasım ayına, siyasete girinceye kadar olan süreçte özellikle yüksek lisans ve doktora tez danışmanlıklarını büyük bir coşkuyla yaptığım öğrencilerimle her seferinde Batı'daki paradigma değişikliklerini uzun uzun paylaştım. Türkiye'deki üniversitelerde de akademisyenlerin büyük bir kısmı bu dönüşüm

üzerine araştırmalarını yapmakla beraber, halihazırdaki yaygın anlayış önemini korumakta. Bu için ayrı, ama önemli bir boyutu.

Kitabın üçüncü baskısında, değerli insan Münir Üstün'ün katkısı büyük. Kendilerine, bu uzun soluklu çalışmayı yeniden okur nezdine sunacak olmasından dolayı teşekkür ederim.

Geç vakitlere kadar kitapların tashihi ve yeni ilaveleri konusunda desteğini esirgemeyen, nerede bir sorun varsa oraya koşan bir gönül insanı sosyolog-iletişimbilimci Gamze Öęredici'ye ne kadar teşekkür etsem azdır.

Yine gündelik işlerin yoğunluğundan nefes almaya fırsat bulamasa da, hiçbir çalışmayı aksatmadan yerine getiren Hasan Kalyoncu Üniversitesi doktora öğrencilerinden Gül Çıkılmaz'a müteşekkirim. Saęolsunlar, varolsunlar...

Edibe Sözen
İstanbul, 2017